



Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind mecanismul de examinare
a investițiilor de importanță pentru securitatea statului
(nr. 302 din 26.10.2021)

Examinând proiectul de lege menționa, *în mod prioritar*, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996 și a Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. După conținutul său normativ, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 72 din Constituție.

4. Potrivit notei informative la inițiativa legislativă, proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul protecției investițiilor realizate în domeniile de importanță pentru securitatea statului și creșterea transparenței investițiilor de importanță pentru securitatea statului.

5. În conformitate cu art. 32 alineatele (1) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, urmează a fi transmis spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect. De asemenea, proiectul actului normativ urmează a fi supus consultării publice în modul stabilit de Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.

6. Proiectul de lege va avea impact asupra activității de întreprinzător, fapt ce denotă necesitatea efectuării analizei impactului de reglementare conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și

art. 13 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Totodată, reiterăm, că în corespundere cu art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

7. Sub aspect procedural, este de precizat, că proiectul de lege supus avizării a fost adoptat în I lectură în ședința plenară din 28.10.2021.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor de tehnică legislativă

1) Art. 2:

- noțiunea „Consiliul pentru promovarea proiectelor investiționale de importanță pentru securitatea statului”, cuvintele „prevederile normative” urmează a fi substituite cu cuvintele „prevederile actelor normative”;

- noțiunea „control”, după cuvintele „prevăzute la alin. (4), sugerăm a fi introduse cuvintele ”ale aceluiași articol”;

- noțiunea „persoane care acționează concertat”, pentru a fi în acord cu noțiunea cuprinsă la art. 6 din Legea nr. 171/2012 cu privire la piața de capital, noțiunea respectivă urmează a fi substituită cu noțiunea „persoane care acționează în mod concertat” Obiecția este valabilă și pentru noțiunea „investitor potențial”, precum și art. 6 alin. (1) lit. b).

2) Art. 3:

- alin. (1) partea introductivă, dat fiind, că din conținutul art. 2 rezultă, că prevederile legii se vor aplica „persoanelor fizice sau juridice”, cuvintele „persoanele fizice și juridice” se vor substitui cu cuvintele „persoanele fizice sau juridice”. Obiecția este valabilă și pentru art. 6 alin. (1), partea introductivă;

- întru respectarea terminologiei juridice, la lit. b), c), d), e), f) și g), cuvântul „perfectarea” recomandăm a fi substituit cu cuvântul „încheierea”;

- lit. a), întrucât potrivit art. 280 alin. (1) din Codul civil, capitalul social al societății cu răspundere limitată este format din părți sociale, cuvintele „cote părți” urmează a fi substituite cu cuvintele „părți sociale”;

- lit. b), pe motiv, că potrivit art. 3 din Legea nr.121/2018 cu privire la concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, noțiunea „concesiune” cuprinde contractul de concesiune de lucrări sau contractul de concesiune de servicii, cuvântul „servicii” se va substitui cu cuvintele „contract de concesiune de servicii”.

3) Art. 4 lit. f), în scopul respectării terminologiei juridice consacrate la nivel legislativ, cuvintele „activitate antreprenorială” se vor substitui cu cuvintele „activitate de întreprinzător”.

4) Art. 5 alin. (1), cu referire la expunerea noțiunii de „bun de importanță pentru securitatea statului” considerăm oportun explicarea acestei noțiuni în cadrul art.2 „Noțiuni principale”.

5) Art. 6:

1. alin. (1):

- lit. a), reținem, că propoziția a doua „Lista jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență se aprobă de Guvern” se regăsește și la alin. (2) al acestui articol. Din considerentul, că norma propusă la alin. (2) este mai detaliată în raport cu cea prevăzută la lit. a), recomandăm excluderea propoziției a doua din cuprinsul lit. a);

- lit. f), pentru precizia normei, cuvintele „securității naționale de stat” sugerăm a fi substituite cu cuvintele „securității naționale ale Republicii Moldova”. Reiterăm obiecția și pentru lit. g);

- lit. h), pentru un spor de precizie normativă, în finalul alineatului recomandăm introducerea cuvintelor „în temeiul Codului penal al Republicii Moldova”. Totodată, norma acesteia necesită a fi revizuită din punct de vedere redacțional;

2. alin. (2), se propune ca Lista jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență în sensul prezentei legi se aprobă prin hotărâre de Guvern, la propunerea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, conform Metodologiei de stabilire a jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență, aprobată de acesta.

Este de menționat, că legislația în vigoare conține unele reglementări în acest domeniu, cum ar fi:

a) art. 10 alin. (6) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului dispune, că „Lista jurisdicțiilor cu risc sporit se elaborează, se actualizează și se publică de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor pe pagina sa web oficială”;

b) art. 41 alin. (3) din Legea integrității nr. 82/2017 prevede, că „Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina sa web lista jurisdicțiilor care nu implementează standarde internaționale de transparență, de asemenea actualizează periodic informația dată”.

În acest context, chiar și în situația în care se propune o altă modalitate de aprobare a Listei jurisdicțiilor ce nu implementează standarde internaționale de transparență, care urmează a fi aprobată „în sensul prezentei legi”, considerăm necesară corelarea acestor prevederi, în sensul evitării suprapunerilor de reglementare, sugerând, în același timp, să fie efectuată publicarea acestei Liste în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și pe pagina web oficială, fie a Guvernului, fie a Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

6) Art. 7 alin. (3) propoziția a doua, având în vedere, că pentru aprobarea prealabilă, investitorul potențial trebuie să prezinte documentele și informațiile prevăzute la alin. (2) al acestui articol, cuvântul „documentele”, recomandăm a se completa cu cuvintele „și informațiile necesare” la cazul gramatical corespunzător.

7) Art. 9:

- alin. (1) lit. b), cuvântul „emiterii” sugerăm a fi substituit cu cuvântul „acceptării”. Obiecția este valabilă și pentru alin. (5), precum și propoziția a treia a alin. (6);

- alin. (6), urmează a se preciza, din ce moment va curge termenul de 90 de zile. La propoziția a doua, cuvântul „termenului” sugerăm a fi substituit cu cuvintele „acestui termen”.

8) Art. 10 alin. (2), prevede drept atribuție Consiliului de a solicita oricărei *autorități și/sau instituții publice naționale și din alte state implicate*, examinarea și prezentarea informațiilor și/sau documentelor pe care le consideră relevante în scopul examinării investițiilor. Iar la propoziția a doua, se propune ca autoritatea și/sau instituția publică nu poate refuza examinarea și prezentarea informației solicitate de Consiliu, decât în situațiile reglementate exhaustiv de *cadrlul normativ*. Formularea „cadrlul normativ” nu specifică legislația cărui stat urmează a fi respectată, adică, atât a Republicii Moldova, cât și a statului străin. Recomandăm a se efectua o precizare în acest sens.

Totodată, este incertă propunerea dată, în sensul, dacă printr-un act normativ al Republicii Moldova putem obliga autoritățile și/sau instituțiile din alte state implicate să prezinte informațiile și documentele necesare în scopul examinării investițiilor.

9) Art. 11:

- alin. (1) lit. b), pentru claritatea normei, sugerăm a fi revăzute cuvintele „până la obținerea aprobării”, fiindcă, nu este clar, până la care aprobare Consiliul va dispune suspendarea derulării contractelor/tranzacțiilor, în cazul investițiilor prevăzute la art. 3 alin.(1) lit. b)-g);

- alin. (3), cuvintele „de la data” urmează a fi excluse ca fiind de prisos;

- alin.(5), dat fiind faptul, că la alin. (3) se utilizează formularea „acțiunile/părțile sociale achiziționate/dobândite”, cuvântul „achiziționate” urmează a fi substituit cu sintagma „dobândite”. În același timp, pentru a fi în acord cu terminologia utilizată în Codul civil, cuvintele „să rezolvească contractele/tranzacțiile” urmează a fi substituite cu cuvintele „să declare rezoluțiunea contractelor/tranzacțiilor”;

- alin. (6), pe motiv că potrivit art. 280 alin.(1) din Codul civil, capitalul social al societății cu răspundere limitată este divizat în părți sociale, cuvântul „cotă” se va substitui cu cuvintele „parte socială”.

10) Art. 12:

- alin. (1), cuvântul „perfectate” sugerăm a fi substituit cu cuvântul „încheiate”. Obiecția este valabilă și pentru alin. (3) al acestui articol, precum și art. 13;

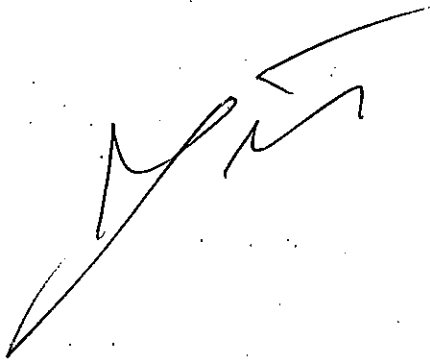
- alin. (2), sugerăm a fi revăzută norma acestuia, fiindcă dublează prevederea cuprinsă la noțiunea „control” din cuprinsul art. 2.

11) **Art. 13**, întru utilizarea unei terminologii constante pe tot cuprinsul articolului, cuvântul „tranzacția” se va substitui cu sintagma „contractul/tranzacția”.

12) **Art. 14**, pe motiv că acest articol reglementează mecanismul de contestare a deciziilor Consiliului în instanța de contencios administrativ, recomandăm introducerea unui alineat, care ar prevedea, că „deciziile Consiliului sunt supuse controlului de legalitate în instanța de contencios administrativ conform procedurii stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 116/2018 și conform cerințelor prezentei legi.”.

13) **Art. 17 alin. (1)**, privitor la momentul intrării în vigoare a actului normativ, potrivit art. 56 alineatele (1) și (3) din Legea nr. 100/2017, „actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective”. Autorul proiectului de lege nu a explicat necesitatea intrării în vigoare a proiectului de lege la data publicării.



Ion Creangă
Șef Direcție generală